

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan zjutraj, izveniši pondeljke.
Mesečna naročnina:
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon št. 213
Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.
Upravišтво: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglasi po tarifu. Sprejemajo se le do 15. ure.
Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem č.k. uradu št. 13.238.

Preteklost Slovenije je bila, žal, klerikalna — bodočnost bodi narodnoradikalna!

Najnovejši klerikalni patent.

Trezen človek moderne dobe išče in hoče videti v vsakem človeku predvsem — človeka. Zato vedno bolj jasno prihaja do zavesti resnica, da smo vseh narodnosti in vseh ver ljudi — v prvi vrsti ljudje, sorodna bitja, z enakimi težavami in nadlogami.

To spoznanje je rodilo različne sado-ve. Na eni strani izvira iz njega rdeča internacionalna, na drugi po vojni rojeno Društvo narodov, ki je morda danes res še embrionalno, vendar pa postane gotovo časoma važen medna-rodni faktor in pospeševatelj medna-rodnega sporazuma. V vsemem oziru je modernemu človeku vera čisto oseb- na zadeva razuma in čustva posamez- nega individua. Zato današnji moderni človek nikogar ne sovraži zato, ker je sin drugega naroda ali pripadnik druge vere. Sovražstvo, ki bi izviralo zgolj iz teh dveh — ali enega teh dveh moti- vov, se nam zdi nizkotno. Moderni člo- vek hoče in želi, da bi se uveljavljali vsi narodi, vsak po svojih močeh na svo- jem teritoriju.

Da ta želja ni samo diplomatska fra- za, nam priča težnja po osnavljanju na- rodnih držav, ki v novejšem času tako probrža lice Evrope. Nemčija in Italija sta dve narodni državi tvorili nove dobe, po svetovni vojni pa jih je nastal- la cela vrsta, a med njimi tudi naša kraljevina Srbov, Hrvatov in Sloven- cev. Da je želja po sporazumu med na- rodni globoka, nam priča resno prizade- vanje mnogih odličnih državnikov. Se- veda to prizadevanje ni vselej popolno- ma uspelo. Dva taka trpka neuspela sta posebno občutno udarila tudi nas Slovence. Korotan in Primorje, dva ži- va dela našega narodnega organizma, sta ostala zunaj naše državne tvorbe. To je rana, ki boli ves narod, ne samo Slovence, ampak tudi Srbe in Hrvate. Zato bi človek pričakoval, da bo ves narod strnil svoje sile in v znamenju pravice deloval na to, da doseže pri- klopljenje delov, ki so za enkrat ostali zunan, naši državni tvorbi, ali vsaj to- liko, da bo našim rojakom onkraj naših državnih mej omogočeno udejstvovanje in razvijanje lastnih sil na gospodar- skem in prosvetnem polju.

To pričakovanje se je pri ogromnem delu našega naroda tudi obistnilo, va- rali pa so ga — slovenski klerikalci. Sreča nas Slovencev in vseh Jugoslo- venov je, da ti zagrizeni dvočleniki ne bodo imeli nikdar odločilnega upliva na razvoj našega narodnega in držav- nega življa. Zakaj?

Predno odgovorim, naj povem, da mi ni do osebnosti, zato se tudi kolikor mogoče ogibljem oseb v člankih. Tu ne gre za ideje, za različne svetove! In svet klerikalizma je strup, ki srka moč našemu mednarodnemu in državnemu življu. Kajti klerikalizmu ni smoter sre- čen narod v srečni državi, ampak abso- lutizem Rima v občestvu katolikov. Mi pravimo: ako nam je Rim škodljiv, naj odstopi in naj se omeji na verske zade- ve, klerikalci pravijo: Rim mora biti naš absolutni gospodar, pa če nas tudi upropasti. To je sicer nekaj strašnega, vendar bi mi tudi to naziranje spošto- vali, ako bi bili klerikalci v njem — mutatis mutandis — vsaj dosledni. To- da niso; zato tudi nimajo pravice do spoštovanja, pač pa zaslužijo, da njho- vo nizkotnost razgalimo.

Kaj je v Italiji fašizem, to ve danes že v zadnji zakotni vasi vsak Slovenec. Fašizem je ekstremna nacionalistična struja, ki poleg vladajočega naroda ne prizna narodnostnih manjšin. Fašizem pozna samo Italijane, Slovencev in Ju- goslovenov v Italiji pa požiga domove, jih pobija, uničuje njihovo kulturo in jih vsestransko zatira. Kot tak je v direk- tem nasprotju s splošnim duhom našega časa, kakor sem ga očrtal uvod- noma in je zlasti nam, ki ga moramo občutiti na lastni koži, skrajno neprije- ten.

Kaj pa klerikalci? Ont dobrohotno odpuste fašistom vse njihove pre- grehe, vse uboje, vse požige in vso ogromno škodo, ki so nam jo prizade- lali in pišejo v svojem glasilu (»Slove- nce« 15. t. m.) jako pohvalno o fašisti- »S svojim ravnanjem se je fašizem pri- kupil katoličanom, pravi »Slovenec«

Narodni radikalizem na pohodu!

Razkroj demokratov pred zadnjo uro! — Slovenski napredni kmetje za NRS. — Uradništvo in delavstvo za svojo bodočnost. — Klerikalci v strahu za svoje pozicije!

Novomesto, 16. marca. Z raz- nih krajev Dolenjske poročajo, da so prevzeli napredni kmetje častno nalo- go agitacije za največjo kmečko stranko v državi, za Narodno radikal- no stranko, ker so prišli do prepriča- nja, da more pomagati slovenskemu kmetu edino največja in najmočnejša stranka, brez katere je izključena vsa- ka vlada v Jugoslaviji. Priglasilo se je že tudi večje število bivših pristašev SLS, ki so spoznali, da je vsak glas, oddan za SLS, izgubljen. Isto se opa- za tudi med pristaši demokratske stranke. Ponekod so se izjavile celo skupne iz- ključne lo za Narodno radikalno stranko.

Bled, 16. marca. Član »Orjuna«, ki je v zvezi z demokratskimi voditelji, in ki se je vrnil včeraj iz Ljubljane, je izjavil, da so narodnoradikalno misleči demokrati silno nasproti gonji oficel- nih demokratskih listov proti NRS, za katero naj bi stala v očeh klerikal- nemu navalu, vsa Slovenija.

Maribor, 16. marca. V mestu je v zadnjih urah zavladalo brejevitno raz- položenje. Splošno se zadržuje, da šo

nobene volitve niso vzbudile tolikga in- teresa najširših slojev, kakor sedanje. Na vseh vogalih lepjo raznovrstne in raznobarvne volilne plakate vseh strank. Na cestah že pridno delajo lo- tako. Ljudstvo se zbira v velikih gru- dah pred plakati. Največ agitacijske po- kazuje Narodna radikalna stranka. Razpoloženje v Narodni radikalni stran- ki je izborna. Stranka stoji prav dobro v Prekmurju. Sodeč po sedanjih poro- čilih je pričakovati v Prekmurju rezul- tate, ki nadkričujejo prvotna pričako- vanja. Ugodno se razvija razpoloženje delavstva na desnem bregu Drave. Tudi iz Korenovskega revirja prihajajo zelo ugodna poročila. — Med uradni- štvom prevladuje prepričanje, da je rešitev uradniškega vprašanja le v ro- kah NRS.

Maribor, 16. marca. Danes se izplačujejo delavstvu v delavci in kurilnici ter pregovni sekciji južno že- leznice po našem kandidatu Nachti- galu izposlovanih takozvanih »9 dni pasive«. Skupna vsota vseh izplačil znaša poldrugi milijon kron.

Murska Sobota, 16. marca.

Razpoloženje prekmurskih somišljen- kov NRS je izvrstno. Kakor kažejo vsa znamenja, bo izid volitev za NRS nad- krilil dosedanja pričakovanja. Demo- kratki nazadujejo rapidno. Protestan- ski volilci obračajo, kakor sem izvedel iz ust uglednega pastirja, demokratom hrbte. Kuhar in Kukovec nikakor ne bosta izvoljena. Voditelji demokratov so spriči zmagajočega napredovanja NRS silno poparjeni.

Ptuj, 16. marca. V tukajšnjih de- mokratskih in narodnosocialističnih krogih vlada precejšnja konsternacija, ker se je desno krilo narodnih socja- listov pod vodstvom starejših napred- niakov izrelo v celoti za Narodno ra- dikalno stranko. Kakor je zvedel vaš dopisnik iz skupnih demokratskih se- stankov, je pričakovati v zadnjih urah neprijetna iznenađenja za dr. Kukovca.

Slovenjegradec, 16. marca. Danes ob 6. uri zvečer se je vršil v goslini Eichholzer zelo številno ob- širno shod Narodne radikalne stranke. Vsi lokali so bili nabito polni. Neki žup- nik iz okolice in kaplan Golegranc sta skušala s stalnimi medletci motiti go-

vornike, a morala sta med bučnim smehom navzočih zborovalcev oditi. Ljudstvo je navdušeno za ideje nardo- nega radikalizma. Po shodu je spreje- mal podžupan mariborske oblasti, dr. Vilko Pfeifer, razne deputacije. Slo- venjegraški okraj bo s svoje strani podpral 18. marca Narodno radikalno stranko s svojim zaupanjem.

Celje, 16. marca. Odičen odbor- nik demokratske stranke v Zalcu se je izjavil napram svojim somišljenikom, da je najbolje, ako se demokrati v Slo- veniji odločijo za Narodno radikalno stranko, ker je skoraj izključeno, da bi mogel dr. Kukovec v štajerski oblasti prodrati in da bi vsed tega ostal na- predni element na štajerskem brez parlamentarnega zastopstva. Nadalje jo izjavil, da so istega mnenja večinoma vsi demokrati v gornji Savinjski dolini.

Slovenska Bistrica, 16. mar- ca. Neprčakovano širjenje narodnega radikalizma dela demokratom in kleri- kalcem silno skrbi. Kakor pripovedu- jejo klerikalni zaupniki, je računati a tem, da bodo celo najimennejši znanci dr. Pučnika glasovali za NRS.

Naš zunanjepolitični položaj.

Beograd, 16. marca. (B) Danes ob 6. uri pop. je sprejel minister zu- nanih del g. dr. Ninčič novinarje v daljši avdijenci, ki je trajala do pol 8. ure. V tej avdijenci je minister obraz- ložil položaj naše zunanje politike. Naj- prej se je bavil z vprašanjem Reke in z našimi pogajanjmi z Italijo ter je izjavil, da ni v tem pogledu od nobene strani ni- kakakega pritiska. Pritoževal se je nad enim delom hrvatskega časopisja, ki vedno trdi, da se izigravao hrvatski in- teresi. Razen tega je govoril o vpra- šanju komitaških čet in o vprašanju akcije »probujajočih se Madžarov«. V tem pogledu je rekel, da je pri pogaj- janjih v Nišu bilo dogovorjeno, da mora bolgarska vlada dokazati voljo, da se z vso energijo poprime vprašanja ko- mitašev in pa da nima s komitaškim gi- banjem nikake zveze. Nastop makedon- skih komitašev dela velike težkoče bol- garski vladi in zbližanju med nami in Bolgarsko. Konferenca v Nišu stremi v prvi vrsti za tem ciljem, da se doseže

sporazum med našo in bolgarsko vlado. O vprašanju akcije »probujajočih se Madžarov« je izjavil minister, da je ne- varnejša nego gibanje komitaških čet v Makedoniji, to pa vsled tega, ker je akcija »probujajočih se Madžarov« večalimani v zvezi z madžarsko vlado. Kar se tiče vprašanja obtožbe Boži- darja Severja v Budimpešti, o kateri so te dni poročali beograjski listi, je iz- javil g. dr. Ninčič, da nima o tem ni- kakih službenih poročil, da pa bo takol, ko zve za to stvar, storil vse potrebne korake, pri madžarski vladi, da se pre- priča, dali je ta vest resnična. Končno je govoril g. dr. Ninčič tudi o vprašanju svobodne cone v solunskem pristanišču. Rekel je, da v tem vprašanju po našem načrtu ne bo kršena suverenost Grčije, ker naša država zahteva samo toliko, da se zavaruje promet in svoboda trgo- vine, s čemer bi se mogli vzpostaviti dobri prijateljski odnosi med Grčijo in našo državo.

Ministrski svet.

Beograd, 16. marca. (B) Danes ob 10. uri dopoldne se je začela seja ministrskega sveta, na kateri so se re- ševali samo najnujnejši posli. Seji je prisostvovalo vsega skupaj le nekaj ministrov, namreč oni, ki se nahajajo v Beogradu. Na seji so bili gg.: Pašić, dr. Ninčič, general Pešić, dr. Stojadin- nović, Vukičević in Vujičić. Dr. Ninčič je prečital poročila naše delegacije v paritetni komisiji, katera je včeraj po- novno pričela delovati. Istočasno je dr. Ninčič seznanil prisotne ministre s sta- liščem italijanske delegacije v komisiji

za evakuacijo Baroša in Delte. Mini- ster Vujičić je poročal o notranjem stan- ju v državi sedaj pred volitvami, re- koč, da se v celi državi mirno priča- kuje dan volitev. Vlada je storila vse potrebne korake, da se ogrožanje var- nosti v južni Srbiji zatne. O nečem no- vem gibanju komitaških čet še ni do- bila vlada nikakih poročil. Ministru Vu- jičiću je bil odobren kredit za volilni material in za dnevnice predsednikov volilnih odborov. Seja je bila končana ob 1. uri popoldne.

doslovno. Tako torej? Ako kak kolo- vodja fašistov napravi poklon temu ali onemu rimskemu kardinalu, tedaj ljub- ljanski »Slovenec« pade na kolena in poje glorio. Ali jo bo pelo z njim tudi slovensko ljudstvo? Vprašam zlasti ti- ste Slovence, ki so občutili na sebi pezo fašizma, kaj poreko na ta najnovejši klerikalni patent?

Fašisti so se torej slovenskim kleri- kalcem prikupili, ker so slovenskemu ljudstvu prizadejali nepregledno mate- rijsko in moralno škodo. Na drugi strani pa — Srbi. Ti so slovensko ljud- stvo rešili nemškega jarma, ti so s svo- jo krvjo oprali vse slovenske grehe. Teh pa klerikalci ne marajo, i, seve, Pašić naj bi šel poljubljat papežve solne, pa bi bilo vse dobro. Dokler te- ga ne stori, ne marajo slovenski kleri- kalci Srbov.

Nam je to končno vseeno. Kljub keri- kalnim molitvam in blagoslovljanju

Pred končnim sporazumom v Nišu.

Niš, 16. marca. (Z) Včeraj sta do- potovala semkaj naša delegata gg. La- zič in Ristić ter se je ob 10. uri nado- ljevalo zasedanje konference v plenu- mu. G. Lazič je stavil bolgarskim de- legatom predloge v zmišlu navodil, ka- tere je dobil od naše vlade. Bolgari so odgovarjali na te predloge, vsled česar se je razvila daljša diskusija. Do spo- razuma pa ni došlo, ker so bolgarski de- legati izjavili, da nimajo pooblastila za sprejem teh naših predlogov in zapro-

sili za rok, da dobijo nove instrukcije od svoje vlade v Sofiji. Naši delegati so na to prošnjo pristali in o tem brzojavno obvestili dr. Ninčiča. Instrukcija naših delegatov so definitivne. Včeraj opol- dne se je konferenca nadaljevala, reše- vala pa so se edinele razna administra- tivna vprašanja. Delegati upajo, da se konferenca konča v nedeljo. Obe de- legaciji bi nato odpotovali v Beograd, kjer bi se konvencija podpisala.

Novo Radićevo izdaistvo.

Sofija, 16. marca. (B) Doznava se, da se je na skupščini komitaških vodij v Kjustendilu govorilo o izdaji Radića in črnogorskih emigrantov, ki so baše na svojih sestankih v inozem- stvu Zagrebu in Zemunu obetali bol- garskih komitaškim emisarjem, med katerimi se nahaja kot voda tudi Pro- ta Gerov, da bi v ugodnem trenutku započeli skupno akcijo proti naši dr-

žavi. Skupni načrt je bil baše ta, da se razvname vstaja in prevratno gi- banje najprej v južni Srbiji, a nato bi imele slediti vstaje v drugih krajih od znotraj in od zunaj. Napad od zunaj bi imeli po tem načrtu izvesti predvsem madžarski fašisti in probujačji se Madžari ter črnogorski emigranti, s po- močjo arnavtskih kačakov.

Za izboljšanje dinarja.

Beograd, 16. marca. (B) Uprav- ni odbor Narodne banke je imel danes dopoldne sejo, na kateri se je sklepalo o vprašanju aktivne trgovine Narodne banke z devizami in valutami na borzi, kakor je to zahteval minister financ g. dr. Stojadinović v svojem pismu, posla- nem Narodni banki. Sklenilo se je, da se bo bavila Narodna banka s komisij-

skimi bančnimi posli, na račun države in za račun svojih komitentov. Na račun države Narodna banka ne bo zahtevala nikake provizije, dočim bo od svojih komitentov zahtevala plačilo gotovih provizij. To se je storilo radi tega, da se ustvari na borzi konkurenca za ban- ke, ki so dosedaj mogle po svoji volji povisevati kurze.

Rovarjenje naših komunistov.

Beograd, 16. marca. (Z) Kakor se poroča iz Subotice je včeraj cel dan trajala preiskava proti ujetemu boljšev- viškemu kurirju. Njegovo ime se drži tajno. Pri njem so našli okoli pol mili- jona denarja v zlatu. On grozi, da bo

sovjetska vlada izvajala represalije radi postopanja z njim. On je zavzemal višje mesto pri ruskem sovjetskem komi- sarju za Balkan. Preiskava se nadaljuje in spravlja v javnost nove podatke o rovarskem delovanju naših komunistov.

Borzna poročila.

Zagreb, 16. marca. Devize. Devize. Dunaj 0.1377 50—0.1385, Berlin 0.48—0.50, Budimpešta 2.80—2.88, Italija 477—480, Lon- don, izplačilo 467—470, London, ček 465—467, New York, ček 99—99.75, Pariz 620—630, Praga 297.50—299, Švica 1855—1860, Valute. Dolari 96—97, češkoslovaške kro- ne 290—293, francoski franki 608—612, madžarske krome 0—2.70, lire 470—472. Beograd, 16. marca. Devize. Do- karske 47—48, Berlin 0.48—0.48.50, Dunaj 0.1385—0.139, Solun 105—108, Solija 62—63, raga 291—296, Pariz 610—615, Zeneva 1830—1845, Milan 470—478, New York 98—99, London 462—465. Praga, 16. marca. Dunaj 4.575, Berlin 16.50, Rim 165.14, avstrijske krome 5.55, lire 167.25, Budimpešta 97, Pariz 215.75, London 160.725, New York 34.10, Curih 638.75, Beograd 35.50. Curih, 16. marca. Zaključek: Berlin 238, Holandija 211.75, New York 837.97, London 25.24, Pariz 33.90, Milan

25.85, Praga 15.95, Budimpešta 16.125, Za- greb 5.50, Bukarešta 2.50, Solija 3.30, Var- šava 1.18, Dunaj 7475, avstrijske krome 75.

SMRT BIVŠE ČRNOGORSKE KRALJICE.

Rim, 16. marca. Črnogorska kra- ljiica Milena je umrla.

Današnje prireditve

V Ljubljani:
Drama: »Za pravo in srce.« Red A.
Opera: »Tosca.« Red C.
Kino Tivoli: »Galilej.«
Kino Ideal: »Balacco.«
V Mariboru:
Narodno gledališče: »Pri treh mladen- kah.« C in kuponu.
Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Trnkoczy na Mesnem trgu in Ratom pri glavnem ko- lodvoru.

Naprednjaki, vsi na volišče proti črnordeči reakciji!

Vsi narodni in napredni Slovenci na plan za NRS!

Naprednim kmetom!

Več kot gotovo je, da je razočaranje bivših pristašev SKS privedlo stranko na rob propada. Kakor pri zadnjih volitvah v ustavotvorno skupščino se nahajajo tudi danes slovenski kmetje na razpotju, ne vedoč, kam bi krenili. Z dednimi sovražniki klerikalci, ne morejo, z gospodskimi demokrati nečejo glasovati. Prve poznajo še iz starih avstrijskih časov, poslednje pa iz zadnje parlamentarne poslovne dobe. Tedaj in še bolj danes so komaj čakali, da bi se zboljšal njihov gospodarski položaj. Iz tega je izviralo tudi njihovo stremiljenje po lastni stranki. Toda tudi ta jih je pustila na cedilu in služila edino interesom par gospodov iz demokratske stranke.

Videli so, kako so se njihovi sedanji zastopniki udinjali demokratom in kako so poslednji klečepazili pred najmočnejšo radikalno stranko. Slovenski kmet pa je trdna korenina in močak, ki ga je narava obdarila z brhlim razumom. Rekel si je, čemu prosjačim povinkam, ko mnogo več in gotovo dosežem, ako se pridružim onemu, ki mi more naravnost pomagati. Ta misel je vodila pretežno večino slovenskih kmetov, da so se po razsulu Samostojne kmetijske stranke pridružili narodnim radikalcem, ki so imeli že sedaj okoli 100 poslancev in ki jih bodo imeli v bodoče še več. Pri tem pa jih je vodila tudi zavest, da obstoja Narodna radikalna stranka iz 99 odstotkov kmetijskega ljudstva, ki najbolje pozna svoje lastne potrebe. Vsi oni, ki so hoteli dobiti kmetijske glasove, so se motili, ker so obljubljali in govorili o visoko letajočih idealih, pa se niso zavedali, da je treba kmetu, ki od zgodnjega jutra do poznega večera gara na svojem polju, tudi gnotne podpore. Kakor ve srbski kmet že 40 let, kjer ima iskati pomoči, tako so pričeli uvidevati tudi slovenski kmetje.

Toda, te besede niso namenjene

onim, ki so pravočasno ispregledali in se pridružili naši močnejši stranki — in teh je pretežna večina, ampak oni mali peščici, ki vsled besedičenja hujšakcev in zapeljivcev še vedno omahuje. Tem naj velja naša beseda, tem hočemo poslednjikrat pokazati pravo pot, ako jim leži njihov lastni blagor na srcu. To in edino to je naša želja in namen, ker jim hočemo prihraniti bridko razočaranje. Nar. radikalna stranka je vedno upoštevala želje in zahteve svojih pristašev, posebno pa kmetijskega ljudstva, ki tvori njeno velikansko večino. Želja radikalnih pristašev je njihovim zastopnikom zapoved, katero oni vedno natančno izpolnjujejo.

Slovenski kmetje, hočete li še vedno, da se bodo na vaš račun polnile bančne blagajne in debelle farovške kuharice. Od polnih bančnih blagajin in od lepih pridig o srečnem življenju onstran sveta, nimate ničesar. Vi rabite podpore, kadar vam polje ne obrodi in kadar vas zadene kaka nesreča ali nezgoda. To podporo pa vam ne more dati nihče drugi, nego Narodna radikalna stranka, ki je dovolj močna, da se potegne za vsakega svojega pristaša. Nikake razburjenosti torej, ako se boste kdaj toliko po glavi, rekoč: »Ah, jaz butica, zakaj nisem poslušal dobrih nasvetov!«

Naš nasvet gre torej za tem, da se priključite tudi vi vzhodu pretežne večine vaših bivših somišljenikov in da si potem s pomočjo svojih zastopnikov zboljšate svoj težki povojni gospodarski položaj.

Vi vsi pa, ki ste se nam pridružili, znajte, da bo naša stranka znala štiti one, ki jo sedaj podpirajo, da bo znala pa tudi prezirati one, ki so njo prezrili. Pregovor pravi: »Zob za zob in kdor ni za nas, je proti nam!«

Kmet-radikalec.

Za staro pravdo!

(Dopis iz Belokranjske.)

Prejeli smo in priobčujemo: Gospod urednik! Pripravljen sem, da mi ne odrečete prostora v Vašem listu, ki se je pri vseh Belokranjskih tako priljubil, da ga vsakdo z veseljem in zanimanjem čita. Ravno radi tega pa bi želel, da povem vsem Belokranjcem to, kar mi teži srce.

Pred vsem moram poudariti, da sem kmet in ne prav premožen kmet-Belokranjec. Zato tudi gledam na vso sedanjo volilno borbo povsem iz stališča srednjega kmeta, iz stališča tistega trpinca, ki daje državi vse potrebne soke za življenje. In reči moram, da se mi ta volilna borba kar gnusi. Zakaj? Ker toliko laži in hinavščine ne dobite prav nikjer, kakor jo trošijo gotovi ljudje med kmetisko ljudstvo ravno sedaj, pred volitvami. Če bi se ti ljudje vsaj večkrat pobrigali za nas, toda svojo »brigo« pokažejo samo tedaj, kadar rabijo naše kroglice.

Taki ljudje so zlasti demokratije. Vse mogoče sladke besede so poiskali v starih slovarjih, samo da bi primamili več kroglic v svoje skrinjice. Dobro čutijo ti ljudje, da imajo Zevjav nikjer več ne vleče, ker to ime že vsakdo prav dobro pozna kot ime moza, ki veliko govori — če ni bolan, drugače pa še to ne — pa malo dela. Sedaj pa bi mu s praznim bobnanjem o obrtnikih in siromakih radi pridobili naše kroglice, glasove ljudi, o katerih bedi se njemu kljub precej dolgemu ministruvanju niti ne sanja ne. In takega človeka in stranko naj volimo? Menim, da se bo tako nesrečnih Belokranjcev tako malo našlo, da bo dr. Zevjav svoje kroglice lahko v žepu prinesel v Ljubljano.

Pa klerikalci? Ti nagusni hinavci, ki jim niti najsrčnejše čustvo, vera, ni sveto! Ki smatrajo, da je kmet samo on to na svetu, da vlje za podivjanimi in posurovelimi klerikalnimi kolovodji: »tako je!«? O teh noben pošten Belokranjec niti ne govori ne!

Radič s svojo republiko, kjer ne bo ne davkov, ne sodnikov, ne uradnikov, ne vojaštva, temveč samo slava Radičeva, kjer bodo živeli ljudje od zraka in luči in od slavnih zborovanj, in pred katero bodo trepetali Italijani in Nemci itd., o tem sanjalo samo duševno zastopali ljudje, ki pa jih mi kmetje v svoje vrste prištevati ne moremo in nečemo.

In končno »Samostojna kmetijska stranka«, ki ravno sedaj s svojim vpitjem dela tak dirindaj, kakor da bi bila ona edina, najmočnejša in za življenje najposposnejša stranka! Pač je precej zapeljancev, pravih kmetov, ki tišče »za staro pravdo«, katero jim pridiguje Pucelj in tovariši. Ti kmetji pridigari dobro vedo, da geslo »Stara pravda« danes najbolj vleče. Zato se ga v tako

Primorcem — zadnja beseda!

Bil sm na shodu ministra dr. Stojadinovića v Mariboru. Kar sem tam videl in slišal, me navdaja s skrbjo za naše izseljence in za nje, ki smo jih pustili tam doma. Prepričan sem se, da molji primorski rojaki capljajo razcepilni za vsemi strankami. Želim, da se naši Primorci nocoj sami med seboj prijateljski pogovorijo, kaj jih teži, kako temu odpomoči in kako pomagati ljubljenskim rojakom tam doma. Pričakujem, da bodo naši Primorci na Stajerskem vsi do zadnjega volili finančnega ministra dr. Stojadinovića, kajti od njega pričakujemo v Jugoslaviji vso potrebno oporo, — za naše ljubljene svojece tam doma pa dovoljno pomoč za sedanjo prehodno dobo in krepkega zagovornika v onem kritičnem trenutku, ki ga pričakujemo kakor Izrael Mesijo! Kdor bo ravnal drugače, zavzame težko odgovornost morebitnih bodočih težav tukaj in tam! — Jaz sem po-

vzdignil svoj glas tudi v tej kritični dobi, kakor se nisem nikdar v svojem življenju skril, ko je bilo treba odločne besede in krepkega dejanja! Ves čas vojne so bile moje misli pri Vas, dragi rojaki, ko ste bili razkropljeni po svetu, in kakor hitro so me izpustili iz zaporov, sem začel v Vašo korist res plodono delo! To veste vsi in mnogi med Vami ste uživali vspehe mojega dela za Vas. Tako prihajam tudi danes še enkrat do Vas s prijateljskim nasvetom in pozivom: Primorci na vkup, vsi za NRS! Drugod ni pomoči, ni rešitve! Ne zamerjamo se nobeni stranki, vsi Slovenci, Srbi in Hrvatje brez razlike vere in stranke so naši mili bratje, — ali mi vidimo naš spas, vidimo boljšo bodočnost te države in naših neosvobojenih bratov — v zmagi NRS! Govoril sem! Vi pa naredite po svoji vesti. Blaž Zupanc, Laško.

A. G.

Volilci upokojenci!

Samo še nekaj ur in nastopil bo čas, ki vam daje redko priliko in dolžnost, da soodločate, kdo bo na merodajnem mestu zastopal in varoval splošno korist bednih upokojencev.

Opazovanje nenavadno hudega volilnega boja političnih strank, ki se bje večinoma iz egoističnih razlogov in nagibov v škodo državi in upokojencem, ter sirotam, vas kliče, da izpolnite svojo državljansko dolžnost in dne 18. t. m. pomagate, da dobijo v roke državno krmilo poštene, gospodarsko zmogljive osebe, katere bodo delale v splošno državljansko, torej tudi v Vašo korist.

Naravno, da nekateri nezavedni Kranjci-volilci, pristaši različnih političnih strank, posebno v času volitve, v svoji politični zaslepljenosti drve s stranko čez drn in strn v volilni boj, ne upoštevajoč, da s tem škodujejo sebi in svojim tovarišem, ki morajo potem dolga leta trpeti na zlih posledicah svojih dejanj.

Tovariši! Ako pomislite, da ste bili pri vsaki volitvi z obljubami prevarani — »ogoljufani«, potem gotovo več ne potrebujete opominov in poduka. Zavedali se bode, da je vsaka politična stranka in njena politika, ne samo škodljiva, ampak tudi brez Vašega odobrenja nastopa — neozdravljiva rak-rana, katere stopnjevanje uničuje našo ljubljeno državo, t. j. njene zveste državljane.

Z ozirom na navedeno in na dosežane žalostne izkušnje, svetujemo vsem služečim in upokojenim državljanom-volilcem, da v svojo splošno korist obrnejo hrbet vsem političnim strankam, odnosno njih kandidatom in volijo kandidatno listo gospodarsko-državotvorne NRS (Narodno radikalne stranke).

Izvolitev kandidatov NRS nam jamči, da bomo upokojenci imeli na merodajnem mestu svoje zastopnike, kateri bodo skrbeli, da dobimo tudi času primerne prejemke za naše prislužene pravice.

Kdor si voli kot zastopnika poslanca iz gospodarske, državotvorne večine, lahko upa in pričakuje v sili od države pomoči. Ko pa smo volili kandidate političnih strank in prosili pomoči, smo prejeli odgovor: »Saj vemo, da so upokojenci reveži ali mi jim ne moremo pomagati, ker smo v opoziciji. Kako ste upokojenci sitni, ali ne veste, da imajo ministri važnejša opravila, kakor so upokojenci. Počakajte, počakajte! Ne trkajte vedno! Kako si upate pri nas prositi? ker pa »Upokojenec« čez ministre zabavlja in »šimfaja« itd. itd.

Tovariši, na tak način so izpolnili svoje ob volitvah nam dane obljube tisti gospodje, kateri imajo zdaj pogum nas zopet vabiti, da jih volimo. Tako ravnanje se more imenovati višek nesramnosti!

Za navedeno imamo na razpolago pismene in ustne dokaze.

Tovariši upokojenci! Prepričani smo, da ne bode volili več tistih zastopnikov, ki so nas ne samo pustili stradati, ampak z »maksimiranjem« draginskih doklad z izgovori: »Ima još vremena«, z zavlačevanjem naših prejemkov itd. nam napravili velikansko škodo, in s tem več lačnih za državo zaslužnih človeških bitij pokopali, ne računajoč tistih, ki še danes stradajo in glasno tarnajo: »Gospodje ministri imajo danes milijone, upokojenec pa strada ter nima jesti in ker nima niti krone.«

Kdor ima pošteno srce, se ne bo več oziral na politično stranko in nje kandidate. Tudi tisti, kateri so delali propagando za različne stranke, naj položijo, dne 18. t. m. levico na srce, z desnico pa spustijo volilno kroglico, kakor na prvi strani označeno: na Kranjskem v predzadnjo, na Stajerskem pa v zadnjo skrinjico. Tudi svojim tovarišem in prijateljem-volilcem tako svetujte in gotovo ne bode nikomur žal, da je storil svojo dolžnost.

Tovariši, zdaj je pravi trenutek, da popravimo, preprečimo krivice, ki se dan za dnem množijo. Bodimo edini pri volitvah, da bo naš ključ, ki bo odprl tudi vrata državne uprave in dokazal merodajnim činiteljem, da se nismo trudili za korist države samo 30 do 40 let, ampak tudi dne 18. marca 1923, ker smo in ostanemo nje zvesti državljani!

Pojdite in storite svojo dolžnost, ker edino le v »slogi je moč«.

= Pozor ljubljanski volilci! Na dan volitev dne 18. marca 1923 bo v mestnem pisovalnem uradu ves dan navzoč uradnik, ki bo dajal potrebna pojasnila, če bi se tu-tam pojavili dvomi, na katere volilci imajo voliti kak volilec. Ta odredba je važna zlasti za one volilne upravičence, ki so v zadnjem času premenili svoje stanovanje.

Volilni sestanek NRS v Kranju.

Krajni odbor NRS v Kranju — 10 odličnih meščanov, je sklical v petek zvečer zaupni sestanek somišljenikov. Udeležilo se je sestanka 35 meščanov iz vseh slojev prebivalstva.

Shod je pozdravil v imenu krajevnega odbora odvetnik g. dr. Tone Treo, poslanec glavnega odbora iz Ljubljane A. G. pa je v obširnejšem govoru pojasnil zgodovino NRS, njeno slajno preteklost v mali Srbiji, njeno delo med vojno in njene zasluge za naše ujedinjenje. Razložil je današnji položaj v državi, sedanje razsulo našega političnega življenja v nešteto stranic, in odlično nalogo ravno našega razumnštva in meščanstva, da pripomore do konsolidacije države na znotraj in s tem do ugleda in moči na zunan.

Po njegovem obsežnem poročilu, ki se je bavilo z vsemi strankami, z dosedanjimi pogreški itd., se je vnela prav živahna razprava, v katero sta ponovno posegla tudi dva odlična uradnika, ki sta opisala obupni položaj tega stanja. Izrekli sta tudi nado, da česar niso

mogli doseči za uradništvo doslej, se posreči ta naloga bodoči vladi in skupščini ob krepki iniciativi NRS. — G. P. Majer je pojasnil, kako je prišlo do krajevnega odbora NRS v Kranju, kakoršen je položaj za stranko danes in kaj pričakujemo za bodočnost. V imenu obrtnikov je govoril g. Potočnik, g. le-karnar Šavnik pa je v obširnejšem govoru zahvalil odposlanca glavnega odbora in zagotovil, da volilci mesta Kranj že v nedeljo pokažejo, da je radikalna stranka zadobila tudi tu trdnja. Živahno razpoloženje je zbudila konstatacija, da se danes ljuto bore proti srbski stranki (dasi je to danes narodna!) tisti ljudje, ki so pred časom v mestnem zastopu soglasno zahtevali, naj se naša država imenuje kar naravnost — Velika Srbija.

Shod je trajal štiri ure v živahnih debatah in odposlanec NRS je dal na vsako vprašanje pojasnila, ki so volilce zadovoljila. V nedeljo pokaže tudi Kranj, da ima NRS na Gorenjskem že trdnja tla in lepo bodočnost.

DEMOKRATSKE NADE NA PREK-MURJE.

V »Taboru« poročajo iz Prekmurja, da nadaljuje bivši madžaron in sedanji demokratski kandidat Štefan Kühr svoje točno po programu določene shode. Neverjeten je optimizem štajerskih demokratov, ki računajo na vso protestantsko prebivalstvo severnega Prekmurja. Kdo pa jim naj verjame bedasto trditve, da mora Kühr braniti na shodih agitatorje drugih strank pred razjarjenimi množicami. Tako debelih laži more servirati edino »Tabor«. Jutri se bodo »taboriti« lahko uverili, da je Prekmurje, v kolikor ni zvesto plebanušu Kleklu, v vseh taborih, samo v demokratskem ne. Tolažba je sicer dobra stvar, dokler ne pride prepozno. Demokrati nimajo v Prekmurju pričakovati ničesar.

NRS

Naša skrinjica
na Kranjskem
(izven Ljubljane)
je predzadnja!

URADNIKI,

pristopajte k Narodni radikalni stranki,
ki je edina državotvorna stranka!

Pariški časopis o NRS.

Pariški veliki dnevnik »Le Figaro« je priobčil 9. t. m. daljši članek o volitvah v Jugoslaviji. V podnaslovu pravi: Diplomatski uspehi g. Ninčiča zagotovo radikalcem premoč v novi skupščini.

Med drugim piše: Radikalci imajo program zmernih pristašev sedanjega centralizma. Nato govori o decentralizacijskih načrtih demokratov, hrvatskih seljakov in slovenskih klerikalcih in nadaljuje: Toda v deželi se utrjuje vsak dan bolj želja po enotnosti, ki edina bo zagotovila Jugoslaviji silo in moč.

Če je treba verjeti zunanjim okolnostim, bo Narodna radikalna stranka najmočnejša v bodočem parlamentu. In tako je prav. Od leta 1912, od začetka križnega pota, ki je bil tragičen in slaven, in ki se je končal šele s premirjem od 11. novembra 1918, je bila Narodna radikalna stranka pod vodstvom g. Pašiča in g. Ninčiča ona stranka, ki je prevzela nase odgovornost vlade, ne da bi klonila, ne da bi sklepala kompromisov.

Od premirja sem se je ta stranka brez oddiha borila in pogajala za razširjene meje Jugoslavije, ki jih ima danes, in ona je vodila reorganizacijo vse javne uprave.

Pokloniti se je treba mojstru, priznanim od vseh, g. Pašičem, sedanjim ministrskim predsednikom, toda krivično bi bilo, če ne bi pripoznali tudi veliko delo, ki ga je izvršil gospod Ninčič, minister zunanjih zadev, v dveh letih, odkar je na vladi.

Rešitev jadranskega vprašanja s pogodbo v Santi Margheriti, ki določa izvršitev rapalske pogodbe; upostavitve dobrih odnosov z Albanijo; sestava trajne jugoslovnsko-bolgarske komisije za ureditev perečih vprašanj med obema državama, to so prvi uspehi, ki jih je imel g. Ninčič.

Eno vprašanje pa obvladuje celo zunanjo politiko Jugoslavije, kakor tudi držav srednje Evrope: orijentacija Male antante. Nekatere teh držav, pred vsem Čehoslovaška, so videle v Mali antanti samo organizem, s katerim naj bi se premagane države obvladovale. G. Ninčič pa je podvel in tudi dosegel, da je Mala antanta sredstvo odpora proti germanskemu pritisku v Orient. Mala antanta je od sedaj naprej velikanski jez, ki je postavljen pred »Drang nach Osten«, ta ogelni kamen nemške zunanje politike.

G. Ninčič je nadaljeval uresničenje svojega načrta in podpisal trgovinsko pogodbo z Avstrijo in tako izpolnil vrsto pogodb s Čehoslovaško, Rumunijo in Poljsko.

G. Ninčič, Srb iz Beograda, je končal svoje študije v Parizu. Njegova politika ima za podlago tesno sodelovanje s Francijo in nespremenljivost mirovnih pogodb.

Dolžnost naše (to je: francoske) vlade pa je, da ga podpira v njegovem delovanju, posebno sedaj, ko nemška propaganda podvojuje opravljanje Francije in kot po stari navadi zavija dogodke naše akcije v ruhrskem ozemlju. — Louis Chevreuse. (Prevel P. V. B.)

Molitev med vojno.

(Humoreska.)

Nehoté sem med vojno prestregel v cerkvi polglasno molitev Hrenove Bare: — Ljubi moj gospod bug! Vse, kar ukre-
neš, dobro narediš. Tako si jo tudi s to
vojno prav pogodil. — Ona nesnega me
je vedno jezila, zdaj so ga vtaknili v
vojake. Prav je! — Včasih, kadar se je
napilo, me je hotelo celo pretepati — in
ves denar je samo zažrlo. Bug mu pro-
sti grehe. Zdej vsaj kakov kraja vidim,
ko mi pošljejo podporo. Prej ga nisem.
Moj ljubi Miha je sproti vsakega nesel
tam spravit, kjer bug roko ven kaže. Pa
lega dobro skuriraj! Ze zdaj piše tako
ljubeznivo kot jagenjček. Upam, da ga
je že do dobra vkrotilo. Zdej sem že
»ljuba žena«, prej pa »mrha«. Kako je
že zdaj krotak in ponižen!

Ljubi bug, le toliko časa vleci to vo-
jno, da bo iz same krotkosti iz roke zo-
bal. — Pa tudi Mikičevega Jožeta ma'o
pedkrpeli, da ne bo tako ošabno on'h
nogic metal po trgu. Meni pa daj veliko
»podpore« zavoljo mojega ljubega moža
Mihe. Amen.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih
JUTRANJE NOVOSTI

Emil Gaborjau:

Akt šte. 113.

Roman.

(Nadaljevanje.)

Nič več ni skušal dospeti na drugi breg, hotel
je priti na suho kjer bi le mogel. Z veliko hladno-
krvnostjo je porabil vse svoje sile in vso svojo
spretnost, da je počasi plaval proti bregu ter pazil,
da ga tok ni prijel od strani, ker bi bil v tem slu-
čaju izgubljen.

Svoje upanje je polagal na vrtnice ob kolenu
pod Clameranom, ki naj bi ga nesel proti La Ver-
berie. Ni se motil. Tok ga je s silo potegnil proti
desnemu bregu, vendar ga val ni ponesel tako da-
leč, kakor je to mislil. Bil je še daleč od brega, ko
ga je neso z vso hitrostjo mimo parka na La Ver-
berie.

Toda v tem trenutku je bil zagledal pod dre-
vesi belo postavo. Valentina ga je čakala.

Šele dolgo potem se mu je posrečilo približati
se počasi bregu; sedaj je mogel poskusiti, ali bo
mogel stopiti.

Dvakrat se je hotel postaviti, dvakrat so ga
valovi vrgli nazaj in bi ga bili odnesli, če bi se ne
bil držal za veje neke vrbe, ob katerih se je po-
tegnil na breg.

Ni si dal časa za oddih. Pohitel je takoj proti
La Verberie in kmalu je bil v parku.

Bil je skrajni čas da je prišel. Strah je bil
vzlet Valentinu vso moč; kakor mrtva je ležala na
tleh. Gastonovi poljublji so jo zopet zdramili.

»Ti si!« je vzklila z vročo strastjo. »Bog
se je naju usmilil! Uslišal je moje molitve!«

»Ne, Valentina, ne, bog nima usmiljenja z
nama!«

»Kakšna nova nesreča! Zakaj si to stori? Saj
je vendar tvoje življenje tudi moje! Kaj se je
zgodilo?«

»Najina tajnost je odkrita, Valentina, najina
ljubezen je v zasmeh vsej okolici. To je usoda, kra-
tero je nama nakopalo sovraštvo najinih rodbin.
Namesto da bi mogla stopiti s svojo ljubeznijo
pred boga in svet, jo morava skrivati kakor kako
kaznivo dejanje.«

Staroegipčanski
orkester.

V sedanjem času, ko toliko čitamo o
dragocenih najdbah v grobnici faraona
Tutankhamena, so vsekako zanimiva tu-
di poročila o drugih izkopninah, ki po-
kazujejo visoko kulturo starega Egipta.
Dr. P. Schliemann pripoveduje v »Ameri-
can Magazine«, da je pri raziskovanju
ruševin starega svetišča v Saisi zasledil
grobnico, v kateri so počivali slavni glas-
beniki tretje dinastije. V velikem kamni-
tem sarkofagu grobnice je našel zbirko
običajnih staroegipčanskih godbenih in-
strumentov. Na poleg ležečem papirusu
so bili načrtani do sedaj še neraztolma-
čeni hieroglifi: egiptovske note. Iz napi-
sa na sarkofagu je doznal, da so in-
strumenti last svetišča ter da so jih
uporabljali pri svečanostih kronanja fa-
raona Amenemhata I.

Orkester davne minulosti je obstojal
iz zelo raznovrstnih instrumentov. Ugo-
tovili so šestnajst različnih vrst. Neka-
teri so slični našim harfam, violinam,
flavtam in trompetam, dočim so drugi
ostali tainost staroegipčanskih glasbeni-
kov. Mnogi instrumenti so posnemali
samo priročne glasove: tulenje vetra,
šumenje valov, petje ptic itd. Velika
lesena tromba posnema glas besnega
leva. Iz flavt je možno izvajati najnež-
nejše melodije.

Instrumenti so večinoma leseni, sa-
mo nekakšen rog je iz tvarine, slične
našemu bakru. Strune na harfah so iz
vlakn rastlin, dasi so slične srebrnim
žicam. Posamezne strune na dolgih vijo-
linah so tudi iz ženskih las. Najzanimi-
vejši instrument je iz ubeljene lobanje
človeka. Iz votline lobanje prihajajo za-
molčki in grozo vznemirajoči glasovi. Na
podlagi napisa vsebuje lobanja glasove
vseh instrumentov in poleg teh tudi glas
človeka.

Skupni orkester je zavzemal 65 god-
benikov; poleg teh pa je bilo tudi 80
pevcev in primerno število vdomačenih
živali. V godbi so namreč za gotove
himne in plesne uporabili tudi glasove
izvežbanih živali: slonov, psov, peteli-
nov, sov, slavčkov in ibisov. Mumije ži-
vali-pevcev so počivale v družbi glasbe-
nikov.

Na nekatere instrumente so igrale iz-
ključno le osebe moškega spola, dočim
so na harfe brenkale samo dekleta. Staro-
egipčanska godba, katero Schliemann
primerja kompozicijam Bacha in Beet-
hovena, je v dvigvanju zvokov in v po-
snemanju glasov prirode dosegla višek
popolnosti. Spremljevala je svečano ča-
stenje solca, oboževanje zvezd in ples
svečenic tempeljev s silno fascinujočimi
sinfonijami.

Iz prosvetnega življenja.

— Kurz iz zgodovine umetnosti. V
soboto, dne 17. marca ob 6 uri zv. se vrši
v zbornici biv. deželnega dvorca zaključ-
no predavanje o sodobnih umetnostnih tež-
njah. Predava univ. prof. dr. Iz. Cankar. —
Vstopnice po 5 Din pri vohu.

— Prednazarilo. V petek, dne 23.
marca 1923 ob 8 uri zvečer se vrši v veliki
dvorani hotela Union klavirski koncert naj-
znamenitejših klavirskih virtuozinje, velike
kega francoskega naroda Blanche Selva.
Umetnica bo izvajala na svojem koncertu
največja klavirska dela in to izključno le
svojih velikih rojakov. Umetnica nam po-
kaže francoska klavirska dela v najspšl
izberi, obenem pa tudi v najidealnejšem
izvajanju. Koncert se vrši pod protektorat-
om francoskega inštituta ljubljanskega.
Vstopnice bodo v predprodaji v Matični
knjarni od 17. marca dalje.

— Marjetno gledališče v Ljubljani
(Mestni dom). Nedelja 18. t. m. zaprto.
Ponedeljek 19. t. m. ob 18. uri: »Kraljevič
Rožencvet in princesa Lilijana« in »Gasper-
ček slikar«.

Sokolski vestnik.

— Dramatični odsek sokolskega dru-
štva na Viču vprizori v ponedeljek 19. t. m.
ob 8 uri zvečer dr. Stolbovo veseligr-
o: »Stari grhi«. Razprodaja vstopnic pri br.
Jeločniku v Rožni dolini in br. Uranu na
Glincih.

— Sokolsko gledališče na Jesenicah
uprizaro v soboto in nedeljo ob 8 uri zve-
čer kot svojo 23. in 24. predstavo letoš-
nje sezone Petrovičovo burko »Ploha«, ki
je na Narodnem gledališču v Ljubljani do-
segla letos velik uspeh.

Iz društvenega življenja.

— »Društvo Soča« obvešča svoje člane
in prijatelje, da v soboto 17. t. m. ne bo
običajnega predavanja, ker bo radi pre-
povedi točenja alkoholnih pijač, — salon
»pri Levu« zaprt.

— Klub Slovencev v Beogradu. Za
predsednika kluba je izbran g. dr. Ribaf.
V odboru so poleg drugih g. dr. Lotrič, dr.
Jež, Josip Mihelič. — Slovincem, ki prihaj-
ajo v Beograd in potrebujejo informacije,
je drage volje na razpolago tajnik kluba,
vsak dan od 12. do 2. ure pop. in od 6. do
8. ure zvečer v hotelu »Triglav« na Ze-
lenem Vencu.

— Klub plesovodij v Ljubljani name-
rava prirediti v četrtek, dne 12. aprila kon-
kurenčno plesno tekmo iz modernih plesov
shimmy, onestep, boston, tango. To pa sa-
mo tedaj, ako bo priglasenih dovolj plesnih
parov za tekmo. Pari naj se prijavljajo v
trgovini juvelirja Černeta v Wolfovi ulici
kot predsednika kluba najkasneje do 25. tm.
Po številu došlih prijav se določi natanč-
nejši program prireditve. Vsa natančnejša
pojasnila daje g. Černe. Prireditve plesne
konkurence po strogo estetskih načelih bo
prva enaka prireditve v Ljubljani in se je
nadejati, da zavladajo zanjo veliko zama-
nje v plesočih in neplesočih krogih.

Sport in turstika.

— Turistovski klub »Skala« priredi 18.
in 19. t. m. skupni izlet v Planico. Odhod
dne 18. t. m. ob 7. uri zjutraj. — Smučar-
ski odsek.

Glavni urednik: Ivan Podražaj.

Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.

Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

»Vsi vedo«, je vzdihnila Valentina, »vse...«
Sredi voda in vseh nevarnosti si je bil ohranil
Gaston svoj mir, ko pa je slišal njen obup, mu je
bilo tako hudo, da je mislil, da bo zblaznel.

»Nisem jih mogel podaviti teh lopovov, ki so
zasmejovali tvoje ime. Zakaj sem umoril samo
dva izmed njih!«

»Ti si koga umoril, Gaston?«

Groza, ki je obvladala Valentinu, mu je ko-
likertoliko zopet vrnila prevdarnost.

»Da usmrtil sem jih. Zato sem priplaval čez
Phono. Čast mojega imena je bila v nevarnosti.
Še pred malo trenutki so bili za menoj orožniki
vse okolice ter so me zasledovali kakor zverino.
Ušel sem jim in sedaj hočem zbežati in se skriti.«

Valentina je potrebovala izredne energije, da
da ni podlegla tako silnim udarcem usode.

»Kam upaš, da ti bo mogoče ubežati?«

»Ne vem, kam se bom obrnil, ne vem, kaj se
bo zgodilo z menoj in kaka prihodnost me čaka.
Kako morem vedeti to vnaprej? Bežal bom...
skušal bom priti v inozemstvo, preoblečen — pod
tujim imenom. In tako dolgo se bom potikal okrog,
da bom našel deželo, ki bo nudila morilcu zavetje.«

Gaston je umolknil. Čakal je in upal na od-
govor. Ker ga ni bilo, je nadaljeval v silnem gi-
njenju:

»Če sem te hotel, predno izginem, še enkrat
videti, Valentina, se je to zgodilo, ker sem to uro,
ko me vse zapušča, računal na tvojo ljubezen.
Naju veže vez, ki je trdnjša, kakor vse svetne
vezi: Ljubim te. Pred bogom si moja žena, jaz
sem tvoj in ti si moja za vse življenje. Ali hočeš,
da bežim sam? Ali naj nosim poleg bolesti pro-
gnanstva, poleg očikov zaradi zgrešenega živ-
ljenja tudi še bridkosti in muko ločitve?«

»Gaston, rotim te...«

»Vedel sem«, jo je prekinil ker ni razumel
njenege vzklia. »Poznal sem tvoje srce in sem
vedel, da boš vzela z menoj na sebe breme bede.
Pridi, Valentina, sedaj se ne bojim ničesar več.
brani mi moram najino srečo in to mi da moči. Pojdi
z menoj! Najina je bodočnost, bodočnost ljubezni
in svobode, o kateri sva sanjala.«

Objel je Valentinu in jo potegnil s seboj.

Čim bolj pa se je stopnjevala Gastonova raz-
burjenost, da ni poznal nobene meje več, tem bolj

se je posrečilo Valentinu, da je obvladala svoja
čustva. Nežno, toda z močjo, ki bi je ne bil slutil
pri njej, se ga je oprostila ter odstopila od njega.

»Kar ti hočeš in upaš«, je rekla žalostno a
trdno, »ni mogoče.«

»Ni mogoče?« je vprašal on.

»Dobro me poznaš, da bi mogel vedeti, da bi
bila to za mene največja sreča, če bi mogla deliti
s teboj tvojo usodo. Toda drug glas je v meni
močnejši, kakor tvoj vabeči glas, močnejši kakor
glas mojega srca, in ta glas dolžnosti mi prepo-
veduje tobi slediti.«

»Kaj, ti hočeš ostati po vsem tem, kar se je
danes zgodilo, po škandalu, o katerem se bo jutri
javno govorilo?«

»Kaj hočeš reči s tem? Da sem padla in ob
svojo čast? Ali sem danes bolj brez časti, kakor
sem bila včeraj? Ali misliš, da me bosta zasmeli
in zaničevanje ljudi bolj bolela, kakor me boli oči-
tanje moje vesti? Vedno sem se obsojala, Gaston,
in če sem tudi v tvoji navzočnosti, če sem slišala
tvoj glas, pozabila na vse, kadar tebe ni bilo, sem
si bila vsega svesta in sem jokala sama nad seboj.«

Gaston jo je poslušal nepremičen in brez be-
sedi. Mislil je, da ima drugo Valentinu pred seboj,
v katere duši so se odpirale globine, katerih ni
nikdar poznal.

»In tvoja mati?« je vprašal.

»Ravno ona me zadržuje tu. Kaka bi jo mogla
zapustiti in iti s teboj, če ima ona, uboga in sa-
motna samo še mene na svetu?«

»Toda ona bo vse izvelela.«

»Trda bo in brezsrčna proti meni; ali tega
nisem zaslužila? Samo ponižno moram ukoniti
glavo in molčati.«

»Ne govori tako!« je vzklila on. »Ali ne čutiš,
da bi moral zblazneti že pri sami misli, da te za-
dene ponižanje?«

»Se mnogo hujšega moram pričakovati.«

»Ti! Kaj misliš s tem?«

»Poslušaj, Gaston...«

Prekinila se je in čez nekaj časa nadaljevala:

»Nič ni, nič... bila bi blaznost.«

Grof de Clameran je bil preveč zatopljen v
svoj lastni obupni položaj, sicer bi bil moral za-
slutiti v Valentininih besedah novo nesrečo.

»Še ni izgubljeno vsako upanje,« je vzklila.

»Zdi se, da sta moja ljubezen, moj obup ganila
mojega očeta. Morda ga pregovore moja pisma,
če bom izven nevarnosti, morda pomagajo prošnje
mojega brata Louisa, da zaprosi pri tvoji materi
v mojem imenu za tvojo roko.«

»Bog ga obvaruj pred tem korakom!« je vzklila.

Valentina in groza jo je stresala.

»Zakaj?«

»Ker bi moja mati zavrnila njegovo prošnjo;
ker je moja mati prisegla, da moram dobiti moža
z velikim premoženjem in ker tvoji oče ni bogat.«

»In tak materi se hočeš žrtvovati?«

»Ona je moja mati, to zadostuje. Jaz nimam
pravice je soditi. Moja dolžnost je, da ostanem,
in ostala bom.«

Gaston je spoznal iz Valentininega nastopa,
da je bil njen sklep neomajen in da bi bila vsaka
prošnja zaman. Ves obupan je vili roke.

»Nikdar me nisi ljubila, če imaš v trenutku
ločitve žalostni pogum, da se daš obvladati od
razuma in preračunavanja. Jaz ljubim drugače. Kaj
mi je ves svet brez tebe? Če tebe izgubim, je to
toliko, kakor da sem umrl. Naj ima torej Rhona
zopet moje življenje, katero mi je s čudežem po-
darila in ki mi je sedale breme!«

Že se je bližal reki odločen, da unre, Valen-
tina ga je zadržala.

»Ali je to ljubezen?«

»Zakaj bi še ljubil?« je rekel on; »kaj mi še
ostane?«

»Ostane nama Bog, Gaston, ki ima najino pri-
hodnost v rokah.«

Beseda prihodnost mu je odprla upanje v
brezupni duši.

»Ti zapoveduješ, jaz ubogam. Zadosti slabo-
sti. Da, živeti hočem, da se bom boril in zmagal.
Gospa de la Verberie hoče zlato, dobro, v treh
letih imam premoženje ali pa sem mrtev.«

Valentina je sklenila roke ter zahvalila nebo
za ta nenavadni sklep, na katerega že ni več
upala.

»Predno pa pobegnem,« je nadaljeval Gaston,
»ti hočem izročiti nekaj, kar mi je sveto.«

Potegnil je iz žepa svileno vrečko, v kateri
so bile dragocenosti gospe de Clameran, ter jo
položil v roke svoje prijateljice.

Tvrdba

J. Gorec

sta-oznana trgovina z automo-
bili, motocikli, kolesi in deli

je otvorila

poles svojih dosedanjih prostorov
nove poslovne prostore
v palači Ljublj. kreditne banke
Dunaška cesta.

Najstarejša špedicijska tvrdka v Sloveniji

R. RANZINGER, Ljubljana - Jesenice

špedicijska pisarna

Podjetje za prevažanje blaga južno železnice. Bravozni in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v
Avstrijo. Podjetje za prevažanje pohištva. — Skladišča s posebnimi spritimi kabinami za pohištvo.
Erzjavci: RANZINGER. Interurban telefon 60.

Za naše malčke!

Najcenejše in najhvalejše
darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem
spadejočim besedilom, za
pouk in kratak čas Dln 3-

Meji ljubčki

živalske slike za naše malčke
na trdem močno vezanem
kartonu Dln 8-

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za po-
barvanje z akvarel - barvam
ali pastel - barvniki Dln 3-

Črni peter

staroznana, vesela družabna
igra za zimske večere. 1 igra
Dln 3-

Vse se dobi v

Zvezni tiskarni

in knjigarni

v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Korenje, pesa, čebulček

in vsa dru-
ga semena
najceneje in
najbolje priSever & Komp,
Ljubljana, Wolfova ulica 12.Trgovska hiša
na prodajiDvonedstropna na glavnem tr-
gu v Ljubljani, dva lokala in
tanovanje takoj na razpolago.
Cena 2.000.000 Din. Ponudbe
pod »Veliki promet« pošlao
ležečo, Ljubljana 1.

Odda se tako

pod jako ugodnimi pogoji
dobro ideča
trgovinaz mehanim blagom v mestu.
Glavni trg v Sloveniji z ve-
liko okolico. Vprašanja je
dosliti pod št. 103 na up-
ravo lista.

Pirhe,

kakor tudi druge razli-
čne kandite, bonbone,
čokolado, kekse, dobi-
te v veliki izbiri najce-
neje pri tvrdkiJosip Vitek,
Ljubljana, Kerkov trg št. 8.
(Zraven Mestnega doma)

Na debelo!

Oglasi

v dnevi u »JUTRANJE NOVOSTI«
bodo dosegli največje uspehe.

Upeljali bomo tudi takozvane

:: MALE OGLASE ::

po kolikor mogoče najnižji ceni,

da jih bo vsakdo lahko naročil.

Došlo!

nalfinele angleško in češko sukno v
elegantnih vzorcih in po solidnih cenah
za pomladno in etno sezijo.

Specijalna zaloga

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA, DVORNI TRG 3Vedno v zalogi vseh vrst ob'eke, rag'ani, površniki, pelerine, dežni
plašči, delovni plašči, usnjeni sako plašči (avto), razno perilo, če-
pice in drugo modno blago, sukno za modne hlače. — Oddaja
blaga na metre. Sprejemajo se tudi naročila za ob'eke.

Zajamčeno povrstna izdelava po meri v lastnem modnem salonu.

